

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๒๙๒-๓ ต่ข ๕๙๖๒

ที่ ทส ๑๖๐๗.๘/ ๑๑๕๖๒

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมฟังการเสวนาวิชาการ “ขยะอิเล็กทรอนิกส์: จัดการอย่างไรให้ปลอดภัย?”

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

กรมป่าไม้ ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๗.๘/ ๑๐๕๙ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมฟังการเสวนาวิชาการ “ขยะอิเล็กทรอนิกส์: จัดการอย่างไรให้ปลอดภัย?” พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานต่อไป

(นายประลอง ดำรงค์ไทย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

บันทึกข้อความ

ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้ (เพื่อรับเรื่อง)	๑๐๕๕
เลขที่รับ.....	
วันที่รับ.....	๑๐ ก.ค. ๒๕๕๖
เวลา.....	๑๑.๓๒

ส่วนราชการ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กลุ่มงานพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี โทร. ๕๙๖๒

ที่ ทส ๑๖๐๓.๘/๑๐๕๕

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมฟังการเสวนาวิชาการ “ขยะอิเล็กทรอนิกส์: จัดการอย่างไรให้ปลอดภัย?”

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

ตามที่อธิบดีกรมป่าไม้ ได้โปรดสั่งการลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ทำหนังสือสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ ศร ๐๕๑๒.๓๕/๐๐๓๐๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมฟังการเสวนาวิชาการ “ขยะอิเล็กทรอนิกส์: จัดการอย่างไรให้ปลอดภัย?” มอบผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ นั้น

สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ขอเรียนว่า ได้มอบนายรัตนะ ไทงาม ผู้อำนวยการกลุ่มงานพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี เข้าร่วมการเสวนาดังกล่าวและได้รายงานสรุปการเสวนาฯ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม กล่าวรายงาน โดยมีรองศาสตราจารย์ ดร.บุญไชย สถิตมั่นในธรรม รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวเปิดการเสวนาฯ

๒. ดร.สุจิตรา วาสนาดำรงดี นักวิจัย สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม บรรยาย/นำเสนอ หัวข้อ สถานการณ์ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์และแนวทางแก้ปัญหา สรุปได้ดังนี้

ปัจจุบันประเทศไทยมีปริมาณขยะอิเล็กทรอนิกส์ปีละ ๔๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีการเก็บรวบรวมได้มากที่สุด คือ กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนขนาดใหญ่ (ร้อยละ ๔๙.๐๗) รองลงมา คือ กลุ่มอุปกรณ์เพื่อความบันเทิงของผู้บริโภค โดยเฉพาะโทรทัศน์ (ร้อยละ ๒๑.๑๐) และกลุ่มอุปกรณ์สารสนเทศและสื่อสาร (ร้อยละ ๑๖.๒๗) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ ประเด็นที่น่าห่วงเกี่ยวกับขยะอิเล็กทรอนิกส์ นอกเหนือจากปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วก็คือ สารอันตรายและโลหะหนักหลากหลายชนิดที่อยู่ในชิ้นส่วนของขยะอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีการจัดการอย่างไม่ถูกต้องจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม การกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่จะถูกเก็บไว้หรือนำไปฝังกลบ แต่ปัจจุบันมีการส่งเสริมให้นำกลับมาใช้ใหม่ แต่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มของผู้ค้าของเก่า ไม่ได้ส่งเข้าโรงงานรีไซเคิลเพราะมีต้นทุนสูง จึงทำให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้นภาครัฐจึงต้องเข้ามาช่วยสร้างระบบการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์โดยหามาตรการที่จะสามารถปรับเปลี่ยนเส้นทางการไหลของขยะอิเล็กทรอนิกส์จากกลุ่มค้าของเก่าไปยังโรงงานรีไซเคิลโดยใช้มาตรการทางกฎหมาย ในต่างประเทศ

กฎหมาย...

กฎหมายส่วนใหญ่จะอิงหลักการที่เรียกว่า “ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต” (Extended Producer Responsibility: EPR) ซึ่งเป็นหลักการที่ให้ผู้ผลิตเข้ามารับผิดชอบต่อในการเก็บรวบรวมซากผลิตภัณฑ์ฯ และนำไปบำบัดและจัดการอย่างถูกต้อง

๓. คุณพรพิมล เจริญส่ง ผู้อำนวยการส่วนของเสียอันตราย สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ บรรยาย/นำเสนอหัวข้อ ความพยายามของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ สรุปได้ดังนี้

ประเทศไทย โดยกรมควบคุมมลพิษได้ยกร่างกฎหมายที่ใช้หลักการ EPR เช่นกัน นั่นคือ “ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.” โดยขณะนี้ได้ผ่านความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรี และอยู่ระหว่างการปรับแก้จากคณะกรรมการกฤษฎีกา

๔. อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดย คุณเพิ่มพงษ์ พุ่มวิเศษ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครนนทบุรี และคุณลินชัย เทียนศิริ เลขานุการ สมาคมสร้างสรรค์ไทยร่วมกันนำการอภิปราย โดยที่ประชุมได้มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในเรื่องของขยะอิเล็กทรอนิกส์กันอย่างกว้างขวาง

พร้อมนี้ได้แนบเอกสารการเสวนาวิชาการดังกล่าวมาพร้อมหนังสือนี้

สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น จึงเห็นควรแจ้งเวียนให้หน่วยราชการในสังกัดทราบและพิจารณาใช้เป็นแนวทางในการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานต่อไป

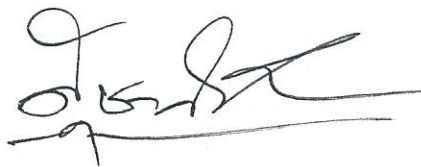
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบได้โปรดลงนามในร่างหนังสือที่เสนอมาพร้อมนี้

วิมล/วิจ

๑๓ ก.ค. ๒๕๕๘

(นายประลอง ดำรงค์ไทย)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

(นายสุชาติ กัลยาวงศ์)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

โครงการเสวนาวิชาการ

เรื่อง “ขยะอิเล็กทรอนิกส์: จัดการอย่างไรให้ปลอดภัย?”

วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน 2558 เวลา 8.00 – 12.00 น.

ณ ห้องประชุม อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดโดยสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับ กรมควบคุมมลพิษ

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและการแข่งขันทางการตลาด ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อาทิ โทรศัพท์ เครื่องปรับอากาศ เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ มีราคาถูกลง ประชาชนสามารถซื้อหาเป็นเจ้าของได้ง่ายขึ้นและมีความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตมากขึ้น แต่ในอีกด้านหนึ่ง ด้วยราคาที่ถูกลงและกลยุทธ์ทางการตลาดที่กระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในผลิตภัณฑ์ใหม่ ส่งผลให้อายุการใช้งานจริงของผลิตภัณฑ์เหล่านี้สั้นลง โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือที่ผู้บริโภคเริ่มซื้อโทรศัพท์ใหม่ก่อนที่เครื่องที่ใช้อยู่จะหมดอายุการใช้งาน ส่งผลให้อายุการใช้งานเฉลี่ยของโทรศัพท์มือถือในปัจจุบันอยู่ที่ 2 ปีเท่านั้น จากพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวประกอบกับแนวโน้มการถือครองผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วนำไปสู่ปัญหา “ขยะอิเล็กทรอนิกส์” (electronic waste: e-waste) ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นเงาตามตัว

“ขยะอิเล็กทรอนิกส์” หรือที่เรียกอย่างเป็นทางการว่า “ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์” (Waste Electrical and Electronic Equipment: WEEE) มีลักษณะที่แตกต่างจากขยะมูลฝอยทั่วไป กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์มีสารอันตรายและโลหะหนักอยู่หลากหลายชนิด อาทิ ตะกั่วในจอแก้วโทรทัศน์และจอมอนิเตอร์ พรอทในหลอดฟลูออเรสเซนต์ สารทนไฟจากโบรมีน แคดเมียม ลิเทียม เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ ขยะอิเล็กทรอนิกส์จึงถูกจัดให้เป็นของเสียอันตรายจากชุมชนประเภทหนึ่ง ในอีกด้านหนึ่ง ขยะอิเล็กทรอนิกส์มีองค์ประกอบที่เป็นวัสดุมีค่าหลายชนิด เช่น ทองแดง อลูมิเนียม ทอง เงิน จึงควรมีการส่งเสริมการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ (รีไซเคิล) อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย อย่างไรก็ตาม การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่มักจะดำเนินการโดยกลุ่มค้าของเก่าและชุมชนคัดแยกขยะซึ่งมิได้มีการจดทะเบียนโรงงาน กลุ่มร้านค้าของเก่าและชุมชนคัดแยกจะตระเวนรับซื้อขยะอิเล็กทรอนิกส์จากรั้วเรือนและบริษัทห้างร้านต่าง ๆ แล้วนำมาแกะ ทูบ ถอดแยกชิ้นส่วนโดยไม่มีการควบคุมหรือป้องกันมลพิษที่เกิดจากสารอันตรายและโลหะหนักในซากผลิตภัณฑ์ฯ มีการเผาสายไฟ การตัดเศษเหล็ก การทิ้งเศษแก้วที่ปนเปื้อนตะกั่วตามแหล่งฝังกลบขยะทั่วไปหรือตามที่รกร้าง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้คัดแยกและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการปนเปื้อนของโลหะหนักและสารอันตรายอื่น ๆ ในแหล่งดินและน้ำใต้ดิน นอกจากนี้ ขยะอิเล็กทรอนิกส์บางประเภท อาทิ หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย เป็นขยะที่ไม่มีมูลค่าในการรีไซเคิล ผู้บริโภคมักจะทิ้งปนไปกับขยะทั่วไป เมื่อเวลาผ่านไป สารอันตรายและโลหะหนักในขยะอิเล็กทรอนิกส์ก็จะปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อมเข้าสู่ระบบนิเวศและห่วงโซ่อาหาร สร้างผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเช่นกัน

เพื่อแก้ไขปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว กรมควบคุมมลพิษร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 และปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอ “ร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.” ต่อรัฐบาลเพื่อพิจารณา อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังมิได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายของขยะอิเล็กทรอนิกส์และความสำคัญของการมีร่างกฎหมายดังกล่าว สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษจัดงานเสวนาวิชาการ เรื่อง “ขยะอิเล็กทรอนิกส์: จัดการอย่างไรให้ปลอดภัย?” ขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบข้อมูลถึงสถานการณ์ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์และความพยายามของภาครัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหาผ่านกรรการร่างกฎหมาย เพื่อนำไปสู่ความตระหนักและความร่วมมือในการส่งคืนขยะอิเล็กทรอนิกส์เข้าสู่ระบบที่ถูกต้องในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ แนวคิดในการจัดการและประสบการณ์ในการออกกฎหมายในต่างประเทศ
2. เพื่อรับทราบความคืบหน้าของนโยบายและกฎหมายของประเทศไทยต่อการจัดการปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์
3. เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ. ที่เสนอโดยกรมควบคุมมลพิษ

3. วิธีการจัดเสวนา

การบรรยาย อภิปราย ชักถามและให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4. วัน เวลาการเสวนา

วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน 2558 เวลา 8.00 – 12.00 น.

5. สถานที่จัดเสวนา

ห้องประชุมชั้น 2 อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. วิทยากรในการเสวนา

ผู้ดำเนินการอภิปราย

- ผศ.ดร.จันทรา ทองคำเภา รองผู้อำนวยการ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
- ดร.ทรงกฤษณ์ ประภักดี นักวิจัย สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม

ผู้บรรยายและร่วมอภิปราย

- ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ
- ดร.สุจิตรา วาสนาดำรงดี นักวิชาการด้านการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม

ผู้ร่วมอภิปราย

- นายเพิ่มพงษ์ พุ่มวิเศษ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครนนทบุรี
- นายสินชัย เทียนศิริ เลขาธิการสมาคมสร้างสรรค์ไทย

7. ผู้เข้าร่วมเสวนา

บุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชนและผู้สนใจทั่วไป จำนวน 120 คน

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เข้าร่วมเสวนามีความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักถึงปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์และแนวคิดในการจัดทำร่างกฎหมาย
2. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงร่างกฎหมายให้มีความรอบคอบ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
3. ผู้เข้าร่วมเสวนาได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกฎหมายในอนาคต

9. หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 02 218 8130 โทรสาร 02 218 8124

กำหนดการเสวนาวิชาการ
หัวข้อเรื่อง “ขยะอิเล็กทรอนิกส์: จัดการอย่างไรให้ปลอดภัย?”
วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน 2558 เวลา 08.00 – 12.00 น.
ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารสถาบัน 3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 08.00 – 08.45 น. ลงทะเบียน รับเอกสาร
- 08.45 – 09.00 น. พิธีเปิดการเสวนา
กล่าวรายงาน: รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
กล่าวเปิดงาน: อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (รอยื่นยัน)
(หลังพิธีเปิด – ผู้บริหารและวิทยากรถ่ายภาพร่วมกัน)
- 9.15 – 10.00 น. **สถานการณ์ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์และแนวทางแก้ปัญหา**
โดย ดร.สุจิตรา วาสนาดำรงดี นักวิจัย สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
- ประเด็นนำเสนอ
- สถานการณ์ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ในต่างประเทศและในประเทศไทย
 - หลักการ EPR และประสบการณ์การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ในต่างประเทศ
 - เทคโนโลยีรีไซเคิลและต้นทุนของการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างถูกต้อง
- 10.00 – 10.10 น. ถาม-ตอบ
- 10.10 – 10.50 น. **ความพยายามของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์**
โดย ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ
- ประเด็นนำเสนอ
- สาระสำคัญของยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๔
 - สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น พ.ศ.
- 10.50 – 12.00 น. **อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น**
อภิปรายนำ โดย
- นายเพิ่มพงษ์ พุ่มวิเศษ หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครนนทบุรี
 - คุณสินชัย เทียนศิริ เลขาธิการ สมาคมสร้างสรรค์ไทย